

Sygn. akt VPa 174/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie następującym:

Przewodniczący – SSO Andrzej Marek

Sędziowie: SSO Jacek Wilga (spr.)

SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: Ewa Sawiak

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2015 roku w Legnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa E. H.

przeciwko (...) Stowarzyszeniu (...) w L. z siedzibą w C.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

z dnia 13 października 2014 roku sygn. akt IV P 106/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II, III i IV w ten sposób, iż zasądza od strony pozwanej (...) Stowarzyszenia (...) w L. z siedzibą w C. na rzecz powódki E. H. dalszą kwotę 4 000 zł (słownie złotych: cztery tysiące) tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę z ustawowymi odsetkami od dnia 18 marca 2014 roku do dnia zapłaty, znosi wzajemnie między stronami koszty zastępstwa prawnego oraz zasądzoną od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Legnicy) tytułem kosztów sądowych kwotę określa na 759 zł,

II. apelację w pozostałym zakresie oddala,

III. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 310 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 października 2014 roku Sąd Rejonowy w Legnicy zasądził od strony pozwanej (...) Stowarzyszenia (...) w L. z siedzibą

w C. na rzecz powódki E. H. kwotę 8.000 złotych, tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę z ustawowymi odsetkami od dnia 18 marca 2014 roku do dnia zapłaty i oddalając powództwo w pozostałej części orzekł o kosztach postępowania.

W uzasadnieniu wskazał, iż strona pozwana odpowiada w sprawie na zasadach określonych w art. 415 KC (w zw. z art. 300 k.p.)

Samo uznanie danego zdarzenia za wypadek przy pracy i otrzymanie przez pracownika stosownych świadczeń na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t. jedn.: Dz.U. z 2009 r., Nr 167, poz. 1322 z późn. zm.) nie oznacza uznania odpowiedzialności pracodawcy z tytułu czynu niedozwolonego.

Dochodząc roszczeń uzupełniających z tytułu wypadków przy pracy opartych na przepisach prawa cywilnego, nie wystarczy powołać się jedynie na fakt wypadku przy pracy, który stwierdzony został protokołem powypadkowym, lecz należy wykazać przesłanki prawne odpowiedzialności odszkodowawczej pracodawcy z tytułu czynu niedozwolonego, udowodnić szkodę i związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem (wypadkiem przy pracy) a powstaniem szkody.

W ocenie Sądu, z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że strona pozwana ponosi odpowiedzialność za wypadek przy pracy powódki, do jakiego doszło w dniu 1 marca 2012 r. oraz za skutki tego wypadku na zasadzie winy. Zgodnie z treścią art. 207 § 1 k.p., pracodawca ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy. Pracodawca jest obowiązany chronić zdrowie i życie pracowników przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki (art. 207 § 2 k.p.). Zebrany w sprawie materiał dowodowy wykazał, iż pozwany pracodawca takich warunków powódce nie zapewnił.

W dniu wypadku powódka poślizgnęła się na mokrej posadzce i upadła, łamiąc kość promieniową ręki lewej. W ocenie Sądu, za ww. wypadek powódki odpowiedzialność ponosi strona pozwana. Ona bowiem jako pracodawca nie dopilnowała porządku w swoim zakładzie pracy – nie dopilnowała tego, aby odpowiednie służby sprzątające wycierały posadzkę.

Przewidziane w art. 445 § 1 k.c. w związku z art. 444 k.c. zadośćuczynienie winno być odpowiednie. Ma więc charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego. Przepis ten nie reguluje natomiast pojęcia „odpowiedniej” sumy zadośćuczynienia i pozostawia ją uznaniu Sądu. Przy oznaczeniu zakresu wyrządzonej krzywdy za konieczne uważa się uwzględnienie: rodzaju naruszonego dobra, zakresu (natężenia i czasu trwania) naruszenia, trwałości skutków naruszenia i stopnia ich uciążliwości, a także stopnia winy sprawcy i jego zachowania po dokonaniu naruszenia.

Ustalając wysokość należnego powódce zadośćuczynienia, Sąd wziął pod uwagę szereg okoliczności związanych z następstwami uszkodzenia ciała, jakiego powódka doznała na skutek wypadku. W tym zakresie Sąd oparł się na dokumentacji lekarskiej powódki oraz na opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii wydanej na potrzeby nin. postępowania.

W ocenie Sądu, ból i cierpienie, jakich powódka doznała w związku z urazem powstałym na skutek wypadku przy pracy, uzasadniają ustalenie wysokości zadośćuczynienia na poziomie 8.000 zł. Przy wymiarze zadośćuczynienia Sąd miał na uwadze rozmiar doznanych przez powódkę obrażeń i związanych z nimi cierpień fizycznych oraz psychicznych, jak również czas ich trwania. Stwierdził, iż użyte w art. 445 k.c. pojęcie „sumy odpowiedniej” ma charakter nieo określony. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić kwoty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość zadośćuczynienia nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być „odpowiednia” w tym znaczeniu, że powinna być – przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego – utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa.

Mając na uwadze powyższe oraz fakt, że szkoda powódki została już częściowo zrekompensowana, gdyż otrzymała ona z ZUS kwotę 3.400 zł tytułem jednorazowego odszkodowania, Sąd uznał, iż „odpowiednią sumą” obejmującą całość cierpień fizycznych i psychicznych powódki jest kwota 8.000 zł.

Wyrok powyższy zaskarżyła apelacją powódka, która zarzuciła naruszenie art. 445 § 1. k.c. poprzez zasądzenie na rzecz powódki zadośćuczynienia nieodpowiadającego kwocie odpowiedniej do doznanej krzywdy w wyniku wypadku przy pracy z dnia 1 marca 2013 roku.

Skarżąca domagała się zmiany zaskarżonego wyroku i zasądzenia dodatkowo kwoty 12 000 zł.

W uzasadnieniu apelacji skarżąca wskazywała konieczność uwzględnienia przy określaniu wysokości zadośćuczynienia szeregu warunków mających wpływ na rozmiar szkody, a wskazanych wyrokach Sądu Najwyższego z 10 marca 2006 roku IVCSK 80/ 05 i z 1 kwietnia 2004 roku, II CSK 131/03.

Zwróciła uwagę, iż powódki stwierdzono 10 % uszczerbek na zdrowiu, a przy przyjęciu stosownego przez sądy okręgu legnickiego „jako przelicznika” średnio około 2000 zł za 1 % zadośćuczynienia w sprawie winna być zasądzona w wysokości 20 000 zł..

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył:

Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy nie są w sprawie kwestionowane. Stanowiąc one zatem muszą podstawę oceny zgłoszonego w apelacji zarzutu naruszenia prawa materialnego w postaci art. 445 § 1 kc. Przepis ten stanowi, iż w przypadkach określonych w art. 444 k.c. Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Sąd I instancji w sposób prawidłowy i dla potrzeb sprawy wyczerpująco przedstawił stan wiedzy prawniczej i orzecznictwa sądowego co do istoty zadośćuczynienia i zasad orzekania o nim, a w szczególności rolę sądu w ustaleniu jego wysokości i okoliczności, które muszą być uwzględnione dla ustalenia wysokości zadośćuczynienia w „odpowiedniej” wysokości.

Uwagi w tym zakresie nie wymagają powtórzenia. Analizując materiał dowodowy rozważył Sąd I instancji wszystkie te okoliczności. W rezultacie doszedł do przekonania, iż odpowiednią sumą zadośćuczynienia będzie kwota 8000 zł.

Rezultatu tej oceny Sąd Okręgowy nie podziela. Trafnie zwróciła uwagę apelacja, iż życie i zdrowie jest wartością najwyższą, bezcenną i zasądzone zadośćuczynienie nie może być symboliczne. Pogląd ten Sąd II instancji podziela. W przekonaniu tego sądu w składzie rozpoznającym sprawę nie znalazło to jednak w rozpoznawanej sprawie wystarczającego odzwierciedlenia. Tym samym ustalona wysokość zadośćuczynienia nie mogła zostać uznana za sumę odpowiednią.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, już po wypadku powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim przez okres 182 dni. Nosila opatrunek gipsowy. Wymagała w tym czasie pomocy drugiej osoby. Następnie odbyła rehabilitację. Przeprowadzone leczenie nie doprowadziło do odzyskania pełnej sprawności ręki. W dalszym ciągu odczuwa ona ograniczenie ruchomości w stawie nadgarstkowym i ruchów obrotowych przedramienia lewego.

Stwierdzono u powódki kompresję powierzchni stawowej kości promieniowej. Doszło do zmiany powierzchni stawowej kości promieniowej oraz uszkodzenia stawu promieniowo - łokciowego dalszego. Funkcje ręki są zaburzone. Występuje osłabienie siły chwytu. Powyższe ograniczenie skutkują 10 % stałym uszczerbkiem na zdrowiu.

W przekonaniu Sądu Okręgowego przyznane w takich okolicznościach faktycznych zadośćuczynienie w kwocie 8000 zł było niewspółmiernie niskie i nie mogło być tym samym uznane za odpowiednie. Wymóg odpowiedniości spełnia natomiast, w ocenie Sądu II instancji, kwota 12 000 zł, która stanowi właściwą rekompensatę za doznaną przez powódkę krzywdę. Uwzględnia ona zarówno stopień cierpień fizycznych powódki, niedogodności związane z leczeniem, jej stan zdrowia po zakończeniu leczenia jak i powstałe na skutek wypadku ograniczenia, a nadto również fakt otrzymania jednorazowego odszkodowania w kwocie 3 400 zł.

Zasądzenie wyższej kwoty byłoby natomiast z tych względów nieuzasadnione. Stanowiłoby bowiem na rzecz powódki nadmierne przysporzenie. Wskazane bowiem ograniczenia dotyczą ręki lewej i nie są znaczne.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób że zasądził na rzecz powódki dalszą kwotę 4000 zł. W rezultacie przyjął, iż zaistniały również przesłanki do zniesienia między stronami kosztów zastępstwa prawnego za I instancję oraz ustalił adekwatną do ostatecznie zasądzonej na rzecz powódki kwoty 12 000 zł opłatę sądową. Podstawą rozstrzygnięcia był przepis art. 386 § 1 k.p.c.. Dalej idącą apelację oddalono na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 100 kpc.